

KŐ PÁL

Ashot Baghdasaryan köszöntése

Kedves Barátaim, Drága Aska!

Töprengtem hosszasan, hogyan is köszöntsek itt, Budapesten Téged – egy jereváni szobrászt, mestert, barátot. Egy világjárót, aki Moszkvában, Párizsban, Rómában, Athénben, Firenzében, Marseille-ben egyaránt otthon van, sőt, úgy vélem: ezekben a városokban komoly galériákban vannak szép szobraid elhelyezve. Érdeklődő vásárlók viszik haza munkáidat, örömmel.

Megemlíteném itt és most, mennyire fontos számomra más népek fiainak barátsága. Talán a neveltetésem miatt is van ez így. A szüleim: édesanyám és édesapám meséikbe foglalták azt a lengyel menekültet, akit Maczky nagyapámék vettek magukhoz, fogadtak be a háború idején. Az én – első gimnazistaként – külföldről idemenekült barátom Hondromatidisz Rigasz lett. Együtt különböztetiztünk a Török Pál utcai Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában. Később nagyon jó barátok lettünk. Rigasztól kaptam a Lujos keresztnevet, ő lett a „keresztapám”.

Ez aztán rajtam is ragadt, máig így hívnak. De ott van a másik szobrász barátom, Den Úr. Kollégám, komámuram. Vagy akit Kobzos-Kiss Tamás révén ismertem meg: Erdál Salikoglu török, magyar dalnok. Isztambulban fejedelmi módon látott vendégül bennünket. Egy Kobzos-Kiss Tamás-koncertre mentünk ki, és ugyan a taxis egy másik irányba indult el a szállodánkból, azért a csodával határos módon megérkeztünk, némi késéssel, de az igazsághoz tartozik az is, hogy Isztambul – régi nevén Konstantinápoly –

hatalmas, gyönyörű szép város. A taxis azután rájött arra, hogy tévedett, és nem kérte el a fuvardíj teljes összegét. Sőt: feljött velünk, a hegyoldalba árkon-bokron át – találjuk meg végre a helyszínt vaksötétben.

Idilli kép fogadott minket. Erdál és Tamás sötétvörös borral teli kristálypohárral fogadott bennünket:

– Lujoskám, de jó, hogy megjöttetek végre! Azt beszéltek Erdállal, addig nem kezdünk, amíg nem jöttök.

De szeretném megemlíteni a másik mongolt, Gانبoldt. Már azt is kedvelem benne, hogy mongol viseletben jár. Ő irodalmár. Műfordító, író, a Balassikard tulajdonosa, Ulánbátorban egy magyar tanszékét hívott életre.

És talán érzitek – bár én mindvégig Ashot kedves barátomról, kollégámról beszélek –, érthető az is, miért pont most beszélek még egy arab barátomról, így a köszöntöm vége felé?!

Gaffer Muhammad Hasszán Muhdi, Muhamed, Muhály, Mihály iraki, magyar, holland festőművész. Egyszerűbben magyarul MUHI.

Komák vagyunk Muhival, ahogy Dannel és Szőnyi Endre szobrászművésszel is. Ez némi magyarázatra szorul. Ugyanis Muhi fia Krisztián, Endre leánya Imola, Den leánya Anna, Agáta, Radna. Ők mindahányan keresztgyerekeim, ezért aztán – magyar szokás szerint – mi „komák” is vagyunk. Asikámat azért is kedvelem és csodálom, ahogyan megtanulta a magyar nyelvet: szótárból.

Szikora Tamás festő barátomtól „örököltém” Ashot. Sajnos, most ahogy ezt kimondtam, eszembe jutott, hogy Tamást is elveszítettük azóta.

De az élőknek az a dolguk, hogy éljenek! Éljenek, dolgozzanak és alkossanak, de emlékezni nagyon fontos azokra, akiket szerettünk, és akik megérdemlik!

Ashot Baghdasaryan örmény szobrászművész 1957-ben született. Édesapja, Sarkis Baghdasaryan is szobrászművész volt, ő szerettette meg a szobrászatot és Magyarországot fiával. Sarkis ugyanis 1977-ben Magyarországon, Sopronban faragta ki a magyar és az örmény nép barátságát szimbolizáló Barátság-szobrát a városnak, a város vendégeként, ahol nagyon jól érezte magát. Hazaérve, sokat mesélt magyarországi élményeiről. A család jereváni, Ashot itt kezdte tanulmányait, majd Szentpéterváron (akkor Leningrád) folytatta a képzőművészeti főiskolán, szobrász szakon. Onnan jutott el először Magyarországra egy diákcsera-program révén, majd a diploma után is többször ellátogatott hazánkba. Máig megtartva e jó szokását,

évente többször is eltölt itt hosszabb-rövidebb időt. Kisplasztikáival folyamatosan kiállít Örményországban, szerte Európában – és Magyarországon is rendszeresen. Több elismerést is kapott munkáira, háromszor díjazták a ravennai Nemzetközi Dante Biennálén (1992, 1996, 1998), ahol 1992-ben az aranyérmert nyerte el. Legutóbb, 2010-ben a legjobb szobor díjában részesült a Világ Örményeinek Kongresszusán. 2016. december 12-én kisplasztikáiból nyílt kiállítás Budapesten, a Király utcai K11 Művészeti és Kulturális Központban. A kiállításon, amelyet mások mellett Kő Pál Kossuth-díjas szobrászművész nyitott meg, körülbelül húsz bronz alkotását láthatták az érdeklődők.

Oláh Katalin